

Flere eksperter på bassinkanten

Videreudvikling af et eksisterende samarbejde mellem forening og skole, hvor man med klare aftaler, arbejdsdeling og kommunikation anvender hinandens ressourcer.

(arkivfoto – Lise Kissmeyer)

” Det er et samarbejde i bogstaveligste forstand. Vi lærer jo meget af hinanden og trækker på hinandens ressourcer. Lærerne lærer noget om svømmeundervisning, og jeg lærer meget om pædagogik og om, hvordan man underviser børn.”

Ulla, Formand for Horsens Svømmeklub

To 5. klasser fra Dagnæsskolen kommer med bus til det store sportsanlæg Forum Horsens, hvor Horsens Svømmeklub hører til. Eleverne går i omklædningsrummet og stiller sig pænt ved væggen, hvor de møder deres tre lærere og svømmeinstruktøren Johanne. De fire voksne stikker hurtigt hovederne sammen og snakker dagens program igennem. Eleverne bryder pludselig ud i fødselsdagssang for den ene af lærerne. Der er god stemning i svømmehallen.

Ingen står tilbage på kanten - alle springer i vandet med det samme. De begynder at pjaske rundt og lege med hinanden. Elevernes glæde er ikke til at tage fejl af. Nogle hold begynder med et par minutters fri leg, inden opvarmningen rigtigt går i gang. Andre hold er hurtigere i gang med opvarmningen til crawl-undervisning. Ikke én elev virker uengageret. De svømmer om kap med hinanden, dykker og laver kolbøtter i vandet.

Gevinster ved samarbejdet

Fra svømmeklubbens side har oplægget været, at de skulle supplere skolesvømningen. Det er ikke et nyt tiltag, der er kommet i forbindelse med skolereformen. Svømmeklubben i Horsens har længe haft interesse i at tage aktiv del i skolesvømningen for kommunens skoler. Men de kan mærke, at folkeskolereformen har gjort skolerne mere åbne for samarbejde, og på den måde er der kommet flere aftaler i stand med skolerne. Alle kan se vigtigheden og relevansen af, at børnene lærer at svømme.

Instruktørerne i svømmeklubben, der står bag samarbejdet, er generelt enige om, at samarbejdet fungerer godt. Johanne siger om lærerne, at "*de er meget positive*

for at lære noget, få nogle idéer og prøve noget nyt," hvortil Jan tilføjer, at han da tror, "at alle dygtige lærere er nysgerrige på at blive bedre. De vil jo gerne."

Niels supplerer med, at åbenhed fra skolerne er essentiel. *"Der er flere skoler, der er rigtig gode til at ringe op, hvis de ved, at de mangler en svømmelærer. Nu spørger de, om vi kan hjælpe med at løse det, så de ikke skal aflyse undervisningen. Før tænkte man snarere - 'jamen så aflyser vi bare'."*

Hvad kan vi lære?

Et øget samarbejde mellem klub og skole kan bidrage, at man kan hjælpes ad med at finde afløsere og klare andre praktiske problemer i hverdagen.

De fire hold er inddelt efter elevernes svømmeniveau og har hver gang tilknyttet den samme voksne. Det virker til at fungere rigtig godt. Nogle elever har gode erfaringer med at svømme, mens andre først og fremmest har behov for at have gode oplevelser med vandet og at føle sig trygge.

Der er forskellige programmer og læringsmål for de fire hold, men lærere og instruktør har alligevel sparret med hinanden om indholdet af program og mål med undervisningen. På denne måde er der et ligeligt fordelt ansvar mellem de voksne.

På et af holdene svømmer eleverne om kap med hinanden, på et andet hold øver de ben-bevægelser med plader i vandet, mens det tredje og fjerde hold træner crawl-teknik.

Hvad kan vi lære?

Det har ofte stor betydning for børnene, at der er kontinuitet hos 'de voksne'. Det betyder, at børnene kan blive trygge ved de/den nye voksne. Samtidig kan det f.eks. give mulighed for en kvalificeret niveau-inddeling af børnene.

Gevinster og mål for instruktørerne

Svømmeklubbens sportschef betragter sin unge svømmetræners undervisning. Han registrerer, hvordan hun griber undervisningen an, for at han bagefter kan sparre med hende omkring, hvad der virker godt, og hvor hun eventuelt kan gribe undervisningen anderledes an. Det er tydeligt, at samarbejdet i høj grad har interesse hos svømmeklubben, og at de ønsker de bedste forudsætninger for undervisere og elever.

De sidste 15 minutter af undervisningen er vanen tro dedikeret til fri leg. De fire hold af elever tørner sammen omkring bolde, store skumredskaber, høje vipper og akrobatiske øvelser med hinanden i vandet. De fire undervisere stikker igen kort hovederne sammen og sikrer sig, at alt er forløbet godt på de fire hold. En af eleverne har udvist interesse for mere svømning, og svømmeinstruktøren snakker med ham om muligheden for at starte til svømning i svømmeklubben.

Principper og værdier

Når man står i svømmehallen, fremgår det tydeligt, at samarbejdet er baseret på klare aftaler og tydelig rollefordeling blandt svømmeklub og lærere. Det er formentlig også det, der er grundlaget for en undervisning, der forløber så godt og flydende: *"Lærerne hjælper rigtig meget til. De er også en del af undervisningen. Vi skiftes f.eks. til at lave opvarmning. Så lærerne er lige så meget inde over det, som vi er,"* forklarer svømmeinstruktøren Johanne.

For svømmeklubben er det et samarbejde med skolen i ordets bogstaveligste forstand. Som formanden, Ulla, udtrykker det: *"Vi lærer jo meget af hinanden. Vi bruger hinandens ressourcer. Vi lærer noget omkring pædagogik, som vi kan bruge i andre sammenhænge også,"* hvortil svømmeinstruktøren, Johanne, supplerer: *"...også sådan een som mig, der ikke har så meget erfaring. Jeg lærer jo også helt vildt meget af at se lærerne. Hvordan de taler til børnene og sådan noget. Så det er jo også fedt for mig!"*

Åbenhed og respekt er afgørende

For at et projekt skal blive en succes, kræver det åbenhed fra både skole/lærere og foreninger. Samarbejdet skal bygge på dialog og klare aftaler, så man er sikker på, at lærere og instruktører står sammen om undervisningen. Og det er vigtigt at gå ind i projektet med den indstilling, 'at vi kan lære af hinanden'.

For at samarbejdet kan fungere, kræver det, at lærerne og skolen er åbne overfor, at der kommer fremmede instruktører ind over og arbejder med deres børn. Samarbejdet har det svært, hvis lærerne for eksempel føler, at

svømmeinstruktørerne 'overtager' deres skolesvømmeundervisning, som de har varetaget i flere år.

Sluttelig er kommunikationen et kernepunkt, når de to verdener skal arbejde sammen. På det lavpraktiske plan er det gode samarbejde afhængig af, at skolen for eksempel husker at melde til svømmeklubben, at de ikke kommer, fordi en lærer er syg, eller fordi de f.eks. har emneuge.

Hvad kan vi lære?

For at skolen og klubben skal udgøre en enhed, kræver det både åbenhed og respekt - udover lysten til at lære af hinanden og evnen til at give andre plads. Det afgørende redskab ligger i de rutiner og aftaler, der bliver lavet i forhold til kommunikation.

FAKTA OM PROJEKTET

HVOR OG HVORNÅR

Svømmeklubbens instruktører hjælper skolerne med instruktion, når de kommer med forskellige grupper af elever.

INITIATIVTAGER

Svømmeklubben har stillet sig til rådighed for skolen - også før folkeskolereformen.

FORENINGENS MOTIVATION

Svømmeklubben vil gerne skabe gode svømmere og være synlige for eleverne. De kan rekruttere direkte ved at se eleverne i undervisningen. Og instruktørerne kan lære noget pædagogik af lærerne.

SKOLENS MOTIVATION

Skolen får god undervisning til eleverne, og lærerne kan få inspiration til svømmeinstruktionen af svømmelærerne.

DAGLIG LEDELSE/UNDERVISNING

Undervisningen foregår som et samarbejde mellem lærere og svømmeinstruktører – med løbende evaluering og opsamling undervejs.

ØKONOMI

Svømmeklubben stiller deres instruktører til rådighed.